

POST-HBO-OPLEIDING REKENCOÖRDINATOR IN ZWOLLE: RIJK REKENONDERWIJS MET DE REKENCOÖRDINATOR

Interactief en uitdagend reken-wiskundeonderwijs, wie wil dat niet? Een van de initiatieven die daar aan bijdraagt, is de landelijke post-hbo-opleiding tot rekencoördinator. De leerkrachten die deze opleiding volgen, kunnen daadwerkelijk verschil maken en het reken-wiskundeonderwijs naar een hoger plan tillen.

Een sterke relatie met de eigen onderwijspraktijk

Deze erkende opleiding is in 2011 geactualiseerd. Het is een product van Het Landelijk Platform Nascholing Primair Onderwijs (LPNPO) en ontwikkeld door een landelijke werkgroep in samenwerking met het Freudenthal Institute for Science en Mathematics Education (FISME).



De doelgroep voor de opleiding tot rekencoördinator bestaat uit leerkrachten basisonderwijs en speciaal basisonderwijs, bouwcoördinatoren en intern begeleiders.

Binnen het opleidingsaanbod wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met de eigen onderwijspraktijk. Zo heeft de deelnemer voorafgaand aan de opleiding samen met het schoolmanagement afgesproken welk rekenbeleid hij/zij gaat oppakken en nader gaat onderzoeken. De school van de deelnemer is dus vanaf het begin betrokken bij de opleiding. Ook bij de afronding van de opleiding is de school betrokken. De deelnemers worden door zowel de opleiding als de school beoordeeld via een portfolio. Het portfolio bestaat uit een persoonlijk ontwikkelingsplan, een beeld (met video) van het reken-wiskundeonderwijs en een schoolontwikkelingsplan. Deelnemers kunnen ervoor kiezen het ontwikkelingsplan uit de doeken te doen in een openbare presentatie aan het management van de betreffende school. Bij een voldoende afronding ontvangt de deelnemer een certificaat en wordt hij/zij opgenomen in het landelijk register van rekencoördinatoren.

Met deze bagage kunnen rekencoördinatoren op schoolniveau (en op bovenschools niveau) collega's ondersteunen in het realiseren van goed reken-wiskundeonderwijs. Zij zijn in staat om de kwaliteit van het reken-wiskundeonderwijs op school te onderzoeken en te stimuleren. Ze enthousiasmeren ook collega's en geven mede vorm aan de kwaliteitszorg en het schoolbeleid.

Toekomstige uitdagingen

Een van de uitdagingen waar een rekencoördinator anno 2017 voor kan komen te staan, is de vraag hoe 21e eeuwse vaardigheden kunnen worden geïntegreerd in het aanbod voor reken-wiskunde. Of hoe een reken-wiskundeles in te richten is in het kader van onderzoekend leren. Deze vragen hebben directe implicaties voor de inhoud en organisatie van reken-wiskundeonderwijs. De rekencoördinator moet daar in zijn school actie op kunnen ondernemen. Curriculumontwikkeling op schoolniveau met het oog op de toekomst is dan ook een thema dat steeds meer aandacht krijgt in de opleiding.

Het curriculum van de opleiding zelf kent vier pijlers: gecijferdheid, vakdidactiek, collegiale consultatie en onderzoek en ontwikkeling van beleid. Bij de inhoudelijke vernieuwing van de opleiding blijven deze vier pijlers overeind, maar krijgen ook onderwerpen als passende perspectieven voor rekenen (omgaan met verschillen), digitale didactiek, taal in de reken-wiskundeles en zelfvertrouwen, feedback en interactie een plek. Verder komt er aandacht voor samenhang met wetenschap en technologie en 21e eeuwse vaardigheden.

Een andere uitdaging voor startende rekencoördinatoren is het versterken van hun rol in en bijdrage aan regionale netwerken. De opleiding wil hiervoor de basis leggen. Betrokkenheid bij een netwerk helpt rekencoördinatoren de beweging die zij tijdens de opleiding op hun school in gang hebben gezet, voort te zetten. Ook stimuleert dit gezamenlijke kennisontwikkeling op scholen.

***“De reken-
coördinator
zet het
reken-wiskunde-
onderwijs
weer helemaal
op de kaart.”***

Sleutels tot succes

Op dit moment telt één op de vier scholen een rekencoördinator. Om in de (nabije) toekomst te komen tot meer rekencoördinatoren die het reken-wiskundeonderwijs op school op een hoger plan kunnen tillen, is een aantal factoren van belang.

Alles begint met commitment van schooldirectie en bestuur, zowel ten aanzien van het verankeren van een stevige positie van de rekencoördinator binnen het schoolteam als de betrokkenheid van de coördinator bij een regionaal netwerk. Het helpt om rekencoördinatoren te faciliteren en beter te waarderen. Het zijn interne vakexperts die de eigen schoolcontext goed kennen. Scholen kunnen daar nog beter gebruik van maken. In de praktijk blijkt dat lang niet alle rekencoördinatoren zich echt bezig houden met rekenbeleid, coaching en het aansturen van verandering. De ervaring is dat dit enkel bij scholen gebeurt die al een duidelijke visie hebben op reken-wiskundeonderwijs. Het zou mooi zijn als het rekencoördinatorschap, zoals op sommige scholen al het geval is, uitgroeit van een taak naar een functie.

Een sleutel tot succes is, zoals gezegd, ook de betrokkenheid van de rekencoördinator bij een regionaal netwerk. Hier geldt wederom dat commitment van en facilitering door het schoolbestuur en directie van belang is. In bijna het hele land zijn regionale netwerken van rekencoördinatoren actief. Kenmerkend voor deze netwerken is een stevige leiding; een samenwerking tussen een rekencoördinator en een rekenexpert van buiten de school.

Hoe een netwerk de bijeenkomsten vormgeeft, kan sterk verschillen. In één van deze netwerken doen de rekencoördinatoren op systematische wijze onderzoek naar het reken-wiskundeonderwijs zodat ze gezamenlijk een mogelijke oplossing kunnen bedenken. Het blijkt van belang dat het netwerk dan focust op één onderwerp en dat deze focus wordt gedefinieerd in termen die betrekking hebben op het leren en ontwikkelen van kinderen. Vervolgens moet er de gelegenheid zijn de oplossing in de praktijk uit te proberen en te reflecteren op ervaringen, zodat ideeën en uitwerkingen waar nodig kunnen worden bijgesteld. Op deze wijze wordt ook na de opleiding een sterke en succesvolle relatie gelegd met de eigen onderwijspraktijk.

Tips

- Het eigenaarschap over het reken-wiskundeonderwijsaanbod bij leerkrachten verdwijnt niet als er veel sturing van de rekencoördinator is. Dit kan wel gebeuren als er onvoldoende wordt gefocust.
- Een goed netwerk is belangrijk voor kennisontwikkeling van rekencoördinatoren en dus voor de verbetering van het reken-wiskundeonderwijs op scholen. Ondersteuning door directie en bestuur kan dit stimuleren.

